

Kalendar zbivanja u životu i stvaralaštvu Albe Vidakovića

Izak Špralja, Zagreb

I. razdoblje: 1914 — 1937.

1914. (2. 10.) Rođen u Subotici (AP Vojvodina), od oca Ivana Vidakovića i majke Jelene rođ. Tumbas, gdje je završio i pučku školu;
1925. započeo je stjecati glazbenu naobrazbu na Glazbenoj školi u Subotici, a glavne predmete violina i glasovir s gradivom srednje škole učio je privatno kod prof. J. Hermanna i prof. F. Matzaka (1925—1928);
1928. nastavlja više razrede gimnazije na Nadbiskupskoj gimnaziji u Travniku i maturira 1932. g.
1932. pohđa Bogoslovni fakultet u Zagrebu, ućci glazbu privatno kod prof. F. Dugana (harmoniju, kontrapunkt, harmonizaciju gregorijanskog korala i glazbene oblike); aktivni je ćlan »Vijenca« (u orkestru je svirao ćelo i kontrabas, bio je potpredsjednik društva, dirigirao je javnim priredbama prigodom proslave 100. obljetnice Duhovne mladeži: Rheinbergerovu misu za muški zbor i orkestar u prvostolnoj crkvi zagrebaćkoj, na akademiji u Glazbenom zavodu i zboru na litomontaži u Hrvatskom narodnom kazalištu);
1933. zapoćinje skladati: *S djetetom svetim* (Subotica 1933); pretpostavlja se da mu je prva skladba obrada narodnog motiva »Kolo igra« iz tog razdoblja;
1934. slijedi *Sanis angelicus* u frigijskom naćinu za ćetveroglasni mješoviti zbor; iz ćaćkih dana saćuvana je i *Hrvatska misa* za ćetveroglasni mješoviti zbor i orgulje;
1937. diplomirao na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu; napisao je za veliki mješoviti zbor a cappella *Mladomisnićka* prigodom svoje ili mlade mise Alekse Kokića.

II. razdoblje: 1937 — 1941.

1937. Primljen je na Institut za crkvenu glazbu u Rimu kao napredniji ćak odmah u drugu godinu, pa je tako propisani studij od 5 god. završio u 4 godine; kao slušać Papinskog instituta poćeo se baviti muzikologijom: *Đuro Arnold (1781—1848). Prilog povijesti hrvatske glazbe* (Sv. Cecilija, XXXI, 1937, sv. 3, 77—79, sv. 4, 108—112);
1938. suraćuje u »Sv. Ceciliji«: *Glazbeno pismo iz Rima, Musica romana* (Ibid, XXXII, sv. 2. i 6);
1939. nastala je solo-popijevka »Jezgra« za bariton (rijeći J. Kornera iz ciklusa »Ljeto i vjećnost«); i dalje suraćuje u »Sv. Ceciliji«: *Novo monumentalno izdanje svih djela Petralozjija Palestrine, Licinio Refice: Margherita di Cortona* (Sv. Cecilija, XXXIII, br. 1 i 2); bavi se muzikologijom: *Benediktinci obnovitelji gregorijanskog korala* (Život s crkvom, V, br. 4—5, 213—220); na ljetnom tećaju za crkvene glazbenike u Subotici drži više predavanja o glazbi;
1940. prema vlastitom sudu (Curriculum vitae) zapoćinje skladateljsku djelatnost u Rimu *Fugom u C-duru* koja je kao najbolji ćaćki rad godine bila izvedena i na koncertu; ove su godine nastala i druga njegova djela, kao: *Preludij i fuga u C-duru, Gudaćki kvartet u g-molu, dvije Melodije* (D i A-dur) — školski radovi — (na polećini imaju ispisani raspored predavanja na Papinskom institutu za crkvenu glazbu); *Cincokrt*, solo-popijevka za glas s pratnjom glasovira na rijeći pjesnika i prijatelja A. Kokića (objelodanilo Društvo baćkih Hrvata); *Skitnja u zvjezdanoj noći* za alt-solo i glasovir; muzikološki prilog: *Nekoliko nepoznatih dokumenata o glazbeniku Đ. Arnoldu* (Sv. Cecilija, XXXIV, br. 3, 55-57); stekao magisterij iz gregorijanskog korala radnjom *Il Sacramentario MR 126 della Biblioteca metropolitana di Zagabria*; u Subotici sudjelovao kao jedan od organizatora i predavaća na tećaju za kantore (crkvene orguljaše);
1941. nastaju nove skladbe: skica za *Preludio gregoriano na temu introita Viri Galilei*; fuga na istu temu; *Baćki madrigal* (rijeći A. Kokića); *Calicem salutaris*, motet za osmeroglasni zbor a cappella; *Hosanna Filio David* za peteroglasni zbor a cappella; zbog ratnog stanja izmeću Italije i Jugoslavije diplomirao u izvanrednom roku mjeseca travnja i stekao diplomu iz kompozicije (kao ćak R. Casimirija i L. Reficea).

III. razdoblje: 1941 — 1964.

1941. kapelan u župi sv. Petra u Zagrebu; imenovan profesorom na Državnom konzervatoriju u Zagrebu (na Visokoj školi predaje gregorijanski koral, povijest kantate i oratorija; na Srednjoj školi predaje harmoniju, kontrapunkt i orgulje; za pedagoški rad svake godine dobiva najviše ocjene);

- te godine nastaju također *Improvisata* za glasovir i *Kraj čuprije* za mješoviti zbor a cappella (tekst A. Kokića iz ciklusa »Žito i cvijeće«);
1942. 1. ožujka imenovan za regensa chori i prebendara zagrebačke prvostolne crkve (na toj će dužnosti ostati do smrti); postaje urednikom glazbene smotre »Sv. Cecilija« i tu će dužnost uspješno obavljati sve do 1945; kao urednik »Sv. Cecilije« iscrpno i stručno piše o glazbenom životu kod nas i u svijetu; ponovno organizira zbor prvostolne crkve u Zagrebu i iz temelja obnavlja repertoar (koncem godine na repertoaru ima 7 figuralnih misa, tridesetak moteta te 30 nastupa sa spomenutim repertoarom); *Missa Caeciliana* doživljava praizvedbu na koncertu Hrvatskog pjevačkog društva »Lisinski« u zagrebačkoj prvostolnoj crkvi pod ravnanjem Sl. Zlatića, a uz orguljsku pratnju Ml. Stahu-ljaka; iste je godine ova misa objelodanjena; započinje ciklus predavanja na Radio-Zagrebu o crkvenoj glazbi i prihvaća brigu za raspored i organizaciju prijenosa misâ preko radio-mreže;
1943. nagrađen za *Missu Caecilianu*; započinje radio-prijenose misâ; iako ratne neprilike otežavaju vježbanje zbora prvostolne crkve, broj nastupa s figuralnim misama i motetima se povećava na 45; zabilježio i obradio bačku narodnu popijevku *Gine, vene srce u menika*;
1944. pokreće staleški glazbeni list »Crkveni orguljaš«; prihvaća obvezu od Radio-stanice u Zagrebu da organizira i uređuje izvedbe duhovne službe iz prvostolne crkve i drugih crkava u Zagrebu; usprkos ratnim neprilikama zbor prvostolne crkve se povećava i stječe glas najboljeg zbora u Zagrebu; u prvostolnoj crkvi gostuju i drugi zborovi: »Lisinski«, »Radio zbor«, »Oratorijski zbor sv. Marka«; napisao nove skladbe: *Illumina oculos meos*, ofertorij za muški zbor; *Astiterunt reges*, motet za mješoviti zbor; *Salve regina* za bas i glasovir;
1945. ponovno (luksuzno) izdanje »Missa Caeciliana« u nakladi glazbene smotre »Sv. Cecilija«; ostaje (do 1948.) kao profesor Srednje škole Konzervatorija; s posebnim mješovitim zborom održao 12 duhovnih koncerata, tzv. »Glazbenih razmatranja«, svako s uvodnim predavanjem (posljednje razmatranje, 23. prosinca bilo je pod naslovom »Kršćanski narodi slave Božić«); s područja muzikologije objelodanio je rad *Crkvena glazba u zagrebačkoj stolnoj crkvi u XIX. vijeku* (posebni otisak Sv. Cecilije, 1945); skladao *Fantaziju i fugu u f-molu*, koju objelodanjuje u vlastitoj nakladi, zatim *Pet duhovnih stihova* za mješoviti zbor ili jednoglasno pučko pjevanje uz pratnju orgulja (objelodanio Glazbeni arhiv kora prvostolne crkve) pa *Te Deum* za mješoviti zbor i orgulje, naizmjenice s koralnim napjevom, u vlastitoj nakladi i solo-popijevku *Daleko si* (tekst T. Smerdel); priredio i izdao molitvenik i pjesmaricu za školsku mladež *Slava Bogu*;
1946. imenovan predsjednikom Dijecezanskog odbora za crkvenu glazbu zagrebačke nadbiskupije (tu je dužnost vršio do smrti); ponovno organizira zbor prvostolne crkve zagrebačke od koralista, bogoslova i sjemeništara sa šalate; nastaje *Missa Gregoriana* za če-tveroglasni muški zbor i orgulje, objelodanjena u vlastitoj nakladi; *Missa simplex* za četveroglasni mješoviti zbor a cappella; *Litanije lauretanske* za muški zbor;
1947. vjerojatno započeo skladati oratorij *Tužba u hramu* (te je godine J. Korner dovršio tekst); djelo je nedovršeno (A. Klobučar 1959. i 1974. doradio prvi dio oratorija); skladao: *Magnificat*, ofertorij blagdana sv. Terezije od Maloga Isusa za troglasni muški zbor; *Protege Domine* (»Zašćiti Gospodî«), ofertorij blagdana Uzvišenja sv. Križa za troglasni ženski zbor i orgulje; *Litanije lauretanske* za mješoviti zbor a cappella;
1948. nastala je *I. staroslavenska misa* za pučko pjevanje;
1949. zbor zagrebačke prvostolne crkve djeluje u velikom sastavu (42 dječaka sjemeništara, 38 bogoslova, 8 koralista); nastaju brojne skladbe, kao npr. *Preludij i fuga* za violinu i glasovir; tri solo-popijevke na riječi hrvatske narodne lirike iz Bačke za glas i glasovir (*Vinac divojački*, *Tužna jadna da sam voda ladna*, *Oj Ivane Ivaniću*); *Tulerunt Iesum*, ofertorij blagdana sv. Obitelji za troglasni ženski zbor a cappella;
1950. pozvan od Dekanata Bogoslovnog fakulteta da predaje kao honorarni nastavnik predmete crkvene glazbe; nastale su slijedeće skladbe: *II. staroslavenska misa* za troglasni ženski zbor i orgulje, objelodanjena u vlastitoj nakladi (postoji druga verzija za troglasni ženski zbor, gudački orkestar i orgulje, odnosno treća verzija za troglasni mješoviti zbor: sopran, alt i bariton); *I. suita* za gudače (Larghetto, Tempo di minuetto, Adagio i Allegro); *Litanije sv. Josipa* za pučko pjevanje uz pratnju orgulja (nastale ove ili 1956. godine); *14 Divnoj dakle* za pučko pjevanje i orgulje (1950. i 1952);

1951. predavač crkvene glazbe i estetike na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu; u vlastitoj nakladi objelodanio *Devet Marijanskih stihova* za dvoglasni ženski zbor i orgulje; objelodanjen *Sakramentar MR 126 Metropolitanske knjižnice u Zagrebu* (Rad JAZU 287, 1952, 55—85, objelodanjeno i kao separat);
1952. sklapa ugovor sa Jugoslavenskim leksikografskim zavodom za suradnju na Muzičkoj enciklopediji (12. svibnja); predao ukupno 246 priloga; nastalo djelo *Allegro scherzando* povodom raspisanog natječaja Radio-Beograda, napisano za simfonijski orkestar, za koje dobiva drugu nagradu;
1953. nastale su skladbe *Treća staroslavenska misa* za dvoglasni zbor (S i A ili T I. i T II.), odnosno troglasni mješoviti zbor (S, A i bariton) i orgulje; *Za vjenčanje*, troglasni ženski zbor i orgulje;
1954. zbog neriješenog statusa prestaje predavati na Bogoslovnom fakultetu; daje *Izveštaj o radu na sakupljanju muzičkih neumatskih kodeksa i o pregledu knjižnica u Splitu, Trogiru i Hvaru* (Ljetopis JAZU za 1954, knj. 61, 1956, 501—511); sklada *Gospina kruna od dvanaest zvijezda* za četveroglasni zbor;
1955. imenovan asistentom na Bogoslovnom fakultetu sa 6 sati predavanja crkvene glazbe i 2 sata umjetnosti; njegovim nastojanjem, a u smislu odredaba Kongregacije za sjemeništa i sveučilišta program crkvene glazbe na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu se proširuje; imenovan knjižničarom fakultetske i seminarske knjižnice Bogoslovnog fakulteta; Sastavio *Popis tiskanih muzikalija do god. 1800. s područja NR Hrvatske* (za RISM »Répertoire international des sources musicales«, Paris); zbog poteškoća u vezi s dječacima-pjevačima sa Šalate, u prvostolnoj crkvi zagrebačkoj djeluje samo muški zbor bogoslova i koralista;
1956. Udruženje kompozitora Hrvatske objelodanilo njegove tri solo-popijevke na riječi hrvatske narodne lirike iz Bačke; objelodanjen rad *Bibliographie über Frédéric Chopin in Jugoslawien* (Chopin-Jahrbuch, Wien, 1956);
1957. objelodanjen rad *Vinko Jelić (1596—1636) i njegova zbirka duhovnih koncerata i ricercara 'Parnassia militia' (1622)*, izdanje JAZU, 1957 (u Zagrebu); u Grazu mu izlazi *Vincentius Jelic, Sechs Motetten aus Arion primus (1628)* (Akademische Druck-u. Verlagsanstalt, Graz, 1957); u vlastitoj nakladi objelodanjuje *III. staroslavensku misu, Misu za umršeje* (staroslavenski koralni rekvijem) i *14 Divnoj dakle*; na Bogoslovnom fakultetu osniva muzikološki seminar koji vodi sve do smrti; skladao *Proles de coelo* za mješoviti zbor i *Ave maris Stella* za mješoviti zbor a cappella;
1958. u pismu dru Cvetku (od 19. listopada) piše da priprema gradivo za pisanje povijesti hrvatske glazbe (». . . Sva su moja istraživanja arhiva, razni članci i monografije zapravo samo priprema za to«); skladao *En gratulemur* za četveroglasni mješoviti zbor; objelodanjuje *Uređenje glazbenog arhiva Male braće u Dubrovniku* (Ljetopis JAZU za 1956, knj. 6, 1959, 55—58); priredio misu *Missa brevis gregoriana* sastavljenju iz koralnih misa br. XVI, XV i Creda br. 1 za jednoglasno pjevanje puka s pratnjom (objelodanio u vlastitoj nakladi); započeo izdavati »Upute crkvenim orguljašima« s glazbenim prilogom (povremeno izdanje Dijecezanskog odbora za crkvenu glazbu; do 1964, kada prestaju izlaziti, izašlo je 13 brojeva); organizira prvi tečaj za sestre orguljašice (do 1962. bila su organizirana 4 tečaja i na svakom tečaju po više koncerata u Zagrebačkoj stolnoj crkvi);
1960. tiskana mu je rasprava *I nuovi confini della scrittura neumatica musicale nell'Europa Sud-Est* (»Studien zur Musikwissenschaft«, sv. 24, Wien, 1960, 5—12); u Parizu (RISM) objelodanjen *Popis tiskanih muzikalija do 1800. s područja NR Hrvatske*; napravio reviziju *Simfonije u C-duru* Amanda Ivančića;
1962. unaprijeđen za izvanrednog profesora na katedri crkvene glazbe na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu; nastaju *Dubrovački zapisi glazbenog folklora s početka XIX stoljeća*;
1963. objelodanjeni su mu radovi *Tragom naših sredovjekovnih neumatskih glazbenih rukopisa* (Ljetopis JAZU za 1960, knj. 67, 1963, 364—392), *Izveštaj o istraživanju života i rada Luke Sorkočevića* (Ljetopis JAZU za 1961, knj. 68, 1963, 372—373); održao posljednji referat na svećeničkom tečaju *O hrvatskoj crkvenoj pučkoj popijevci*; dovršio raspravu o Jurju Križaniću s naslovom *Asserta musicalia (1656) Jurja Križanića i njegovi ostali radovi s područja glazbe* koja mu posthumno izlazi u Radu JAZU, knj. 337, str. 41—160, Zagreb 1965; na njegovu inicijativu otvoren Institut za crkvenu glazbu pri Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, kome postaje prvi predstojnik;
1964. u »Musik in Geschichte und Gegenwart« objelodanjena jedinica o Luki Sorkočeviću; 18. travnja umro u bolnici u Zajčevoj ulici u Zagrebu. 21. travnja pokopan u Subotici.